

1. Mitä nuori Väinämöinen

Mitä nuori Väinämöinen
lienee tehnyt nuoruudessa,
silloin aikojen alussa
ennen mahti aikojansa,
Noilla pitkillä pihoilla
Kalevalan kankahilla.

Mistä lienee Väinämöinen
opetellut suuret taidot.
Miten tiukassa jamassa
runot laati laatusimmat.
riimit rustasi lujimmat
keinot keksi kunnolliset

Tuota mietin mielessäni,
sitä tuumin tunnossani
tutkin tärkeät tekijät
kahvinporot, koivunkuoret,
katselin kalankudusta
vanhan hauen leukaluusta.
Kuusen kuuntelin huminat
ikihongan kuiskutukset.

Ilman suunnatkin selasin
pohjatuulen tuiverrukset,
idän pakkaset pahimmat,
eteläiset leudot tuulet.
Panin muistihin monetkin
merkit taivaan tähtösistä,
katsoin kuutamon hopeat,
ukkoset kuin pakkasetkin
kaiken tutkin ja totesin:

- Oli nuori Väinämöinen
niinkuin nuorien tuleekin.
Rehti myöskin tunnollinen,
veikko varma ja etevä,
otti taidot taitajilta,
hankki tiedot tietäjiltä,
piti silmänsä avonna,
sekä korvat kuulevina,
ikivanhoilta kyseli,
mahtajilta tiedusteli.

Joskus väitteli vähäsen,
kera vanhain partasuiden,
useinkin kyseenalaisti,
vanhat taiat, uskomukset
sanoi sattuvat sanansa,
kaiken kansan kuuluville
mikä tieto on parempi
mikä neuvo nuorekkaampi.

Varttui nuori Väinämöinen
taitoissansa, tietoissansa,
oli paljonkin parempi,
muistannalta mahtavampi,
kuin on taattonsa tanakka
taikka kaino kantajansa,
tietävämpi kuin kaverit
siellä pitkillä pihoilla
Kalevalan kankahilla.

Sepä nuori Väinämöinen
tiesi kaiken tarpeellisen
tiesi kuinka kuu on tehty
kuinka tähtöset taottu,
miten tehtiin maat ja taivo
kuinka syntyvi salama.
Kaiken tiesi, kaiken muisti,
kaiken oivaltaa osasi.

Tieto kasvoi vanhetessa
partakarvain harmetessa,
aivot talletti totiset
tietoaarteet tarpeelliset.

2. Eipä naisia näkynyt

Se on nuori Väinämöinen
kovin nuori ja komea,
leuassa vain haivenia,
tukka tuuhea, kihara,
hartiat kuin puhvelilla,
varsi notkea, solakka,
notkea kuin nuori vitsa,
tahi kuin jänis aholla,
sekä kauris kuusikossa.

Istui tuossa tuumiskellen
josko naisihin menisi,

vaiko jälleen soitteleisi
sitä kannelta sulosti.

Ajatteli , aprikoitsi,
tuumaeli, puntaroitsi.
mikä tuntuisi hyvältä,
mikä mieltä miellyttäisi.
Mikä tuntuisi tutulta,
iltaan sangen suopealta.

Otti kanteleen kätehen
soittokeinon polvillensa,
kieltä näppäisi vähäsen,
sormellansa sytkäytti,
jopa kantele helähti,
soinnut sievät singahteli,
kevät iltassa, isoten
mahtavaksi soitannaksi.

Väinö soinnutti sulosti,
huusi kielet kiljahtellen,
soinnut suurille saloille,
metsä lammen lainehille,
korpi kuusille kovana,
hellemmin kai haapasille,
taivaan linnuille somasti,
kukkasille kummemmasti,
kiersi soitanta sorea,
kaikkialle kaikuellen.

Eipä naisia näkynyt,
tyttäriä törmäelly,
kevät kauniisti hymysi,
tuolle soiton mestarille,
laulajalle niin hyvälle,
maestrolle mahtavalle.
- Jääköön naiset koettamatta,
erotiikka hoitamatta,
kannel kummempi sylissä,
sorjempi kuin nuori nainen.

Mitä naisella tekisin,
kumppanilla kummoisella,
viemään miettehet minulta
vangitsemaan vapauttani.
Kyllä kantele parempi,

kumppaniksi kelvollinen,
taipuu tahtooni takuulla,
lainkaan vastaan laittamatta.

Soitti Väinö kyltymättä,
kanneltansa kaiutteli,
hiljaa kuunteli kähköset,
oli vaiti laululinnut,
loppui metsässä kohina,
hiljentyi myös virran voima.

Meni vuosia monia,
kului vuosikymmeniä,
soitti Väinö kanneltansa ,
joka päivä pääksytysten,
kaikki vuodet vuorollansa,
kunnes viimeinkin havaitsi,
ukko vanha harmaantunut,
köyryselkäinen höperö:
- Soitin norjan nuoruuteni,
käytin kehnosti kevääni,
sotin pitkät kuulaat illat,
kesäpäivätkin peräti,
nyt on syksy saapumassa,
talvi tuiskuinen tulevi.
Jäivät kaikki kuulematta,
naiset kauniit koittamatta,
olen joutava jukuri,
turhaan tänne synnytetty.
Tähän kuolevi sukuni,
näin nyt loppuu lauleloni,
ehkä kuitenkin elävät,
koko kansan muistelmissa.

3. Louhen viimeinen kosinta

Toki sentään Väinölläkin
omat rakkaustarinat
niistä kerron joutessani
ajan vietteeksi viritän.

Jälleen soitti nuori Väinö,
kanneltansa kaiutteli,
repi sirmakat sävelet,
sormillansa vempeleestä,
tuosta parhaasta pelistä,
kanteleesta kauneimmasta.

Kielet hienosti helisi,
kaikui kauaksi kuruihin,
nousi tuolla tuntureihin,
Lapin suurille saloille,
siintäville selkosille,
järven aalloille aleni.
Jängän juuria ravisti,
Pohjan pirttiin piilotteli.
Kääntyi korvahan emännän,
laihan Louhi lappalaisen.

Kuuli soiton tuon soiran,
sävel tuntui sielussansa,
kielet herkimvät värähti,
sydämessään sytkähteli,
johan kuumensi kuvetta,
sävähdytti sääriänsä,
mielen myllersi sekaisin
vei se rauhan mennessänsä.

- Mistä soitto tuo tulevi,
sävel kumma kaikuilevi,
ei näy soittajaa salolla,
kauempaakaan katsellessa.
Onko soittaja lumottu,
metsä n peittoon piilotettu?

Louhi lehtohon menevi,
katsoi kaikki koivun juuret,
koitti kuunnella helinän,
joka soi vain kauniimmasti.
Meni kuusikkoon kujeillen,
männikköhön rallatellen:
- Täällä soittajan tavoitan,
joko täyttyy toiveheni?

Soitto kuuluu vain kovemmin,
meni Louhi kallioille,
karuihin kävi kuruihin,
tavoitteli tunturinkin,
soitto kuuluvi kovana,
soittaja vain siimeksessä.

Kulki kauemmas kotoa,
tuli muihin maisemiin,
eksyi vieraille poluille,

veräjille vennommille.
Ei vaan kannelta kajasta,
vaikka kuului kaunis soitto.

Louhi Pohjolan emäntä,
kovin kolkko kasvoiltansa,
takkuiset, mustat hiukset,
koukku nokka naamassansa,
vartalo ihan latuska,
mietti tuota tuikeana,
josko harhaa vain olisi,
ääni kaunis korvissansa.

Tuli Väinölän ahoille,
vainioille viljaville.

Väinö soitti hurmiossa,
tuuli lainasi sävelen,
kuljetti sen muille maille,
vei ne vieraille vesille
oudommille maisemille,
missä kaikki kummasteli,
tuota soittoa suloista.

Louhi katsoi ja kysyvi:
- Mik' on mies tää virtuoosi,
kuka soittaja etevä,
sinut tahdon itselleni,
Pohjan kolkkoihin oloihin,
urokseksi perheeseeni,
sinne lasteni isäksi,
suuren katraan huoltajaksi.

Silloin soitanta lopahti,
häipyi soinnut soutamasta,
seutu hiljeni samalla,
mietti Väinö vastausta.

- Minä sullekko tulisin,
naisen vanhan vierustalle,
siihen paikalle pahalle,
voima naisen nappulaksi.
Vanhaa naista en halua,
pahentamaan päiviäni,
tahdon nuoren ja soorean,
ilon tuojaksi tupahan.

- Kuluu aika, kaikki kauneus
häipyy tyhjäksi hajoten.
Taakka kauneus kantajalle,
tunteet turhat on pahasta.
Mutta rikkaus on parasta,
sitä sulle tarjoaisin.

- Enhän rikkautta halua,
toki tuota itselläkin,
ei se tyydytä minua,
rikkauteni kanteleessa.
Siitä saan minä iloni,
sillä hoidan murheitani.

Vihastuvi tuosta Louhi,
taikatemppuja yritti,
tahtoi murtaa kanteleenkin,
kielet katkaista karusti.

Vaan ei pysty taika tuohon,
Väinö sointuja sohaisi,
jopas häipyi vanha nainen,
Louhi Pohjolaan katosi.

4. Väinö naisehen rakastui

Siellä Väinölän ahoilla,
lakeuksilla laatusilla,
viljavainion perällä,
suuren männyn katvehessa
Väinö kannelta kutitti
hellin sormin näppäeli,
vakipaikalla hyvällä,
sammaleisen kannon päällä.

Kaikki soitellen sujuikin,
musiikilta multa tuoksui.
Nousi heinä heilumatta,
rukiit kasvoi kylvämättä,
kaurat röyhylle rupesi,
vehnät versoi vetreästi
ohran siikaset sikisi,
isännän vain soitellessa,
pelin suoltaissa säveltä.

Olipa kevät heleä,
suven aika suurenmoinen,

Väinö harmikseen havaitsi,
tilallansa puutteen suuren:
-Vaikea on poikamiehen ,
saada siistit siivottua,
saunaan löylyt löydettyä,
aivan mahdoton makoilu,
ilman kyljen lämmikettä.

Eipä tohdi Väinö tuosta,
lähdä naimahan kylille,
outoja on naiset aivan,
neidot kauhistaa kovasti,
kuinka heitä hehkuttaisi,
kuinka noita houkuttaisi,
tuohon vierelle, varalle
vanhuus vuotten saapuessa.

Otti Väinö kanteleensa,
viisikielisen viritti,
soitti kauniimmin kuin ennen,
rakkautta sävel helisi,
tunne nousi kielten päälle
siitä korkeelle kohosi,
tarttui tuulen sormenpäihin,
pilviharsoihin hamusi,
kiisi soinnut sotkan lailla,
tuonne Karjalan kujille,
kierteli ja kaarratteli,
naiset varmimmin satutti.

Kaunis Impi karjalassa,
neito nuori ja sokea,
istui keinun vierustalla,

Päätä koivuhun nojasi,
tukka hehkui kullan lailla,
povi kaarena kuvastui,
silvät hohti tähtösinä,
huulet hurmaten hymysi.

Kuuli Impi vienon soinnun,
sävel sielussa värisi,
sydän hakkas hurjemmasti,
jalat polkua tavoitti
joka johtaa joutuisasti,
luokse hempeän helinän,

joka ei oo maasta tästä
vaan on taivaissa taottu,
sieltä tänne lennätetty,
ilon tuojaksi jokaisen,
ikävyiden lääkkeheksi.

Impi kulki metsät lauloi,
kauniisti kalliot kumisi.
Lähti Väinön kanteleesta,
yhä sievemmät sävelet,
ihastuen Impi astui,
tuli Väinölän aholle,
tuli luokse Väinön nuoren
aivan soittajan solalle.

Näki Väinö neidon nuoren,
jopa sielussa värähti,
silmät katsoi, soitto sousi
aivan uusille vesille.
Eipä ennen kuultu moista,
eikä myöhemmin osattu.
Paukkui taivas, kuohui kosket,
iski räiskyen salama,
rakastunut Väinö soitti,
Impille sielunsa sanoman.

5. Jännittyi jo jäykkä jousi

Lumottuna neito katsoi,
tuota soittajan komeutta,
vahvat kourat hellitteli
kieliä kanteleen hyväillen,
taikasoinnut kiehtovina,
Impin sielua tavoitti,
kyynel nousi silmihinsä,
varsi tunteista vapisi.

Sormet sousi kanteleella
jalka tahtia tapaili,
silmät leiskui liekehtien,
veri poskia punasi.
Soitti Väinö sorjimmalle,
ihanalle impyelle,
soitti kaipuunsa karuimman,
ikävänsä suunnattoman .

Viimein loppui kaunis soitto,

Väinö kättänsä ojensi,
hyväili jo neidon hiusta,
tukkaa kultaista kokeili!
Onko moinen, totta vainen,
vaiko kangastus korea
Väinön silmiin singautettu,
noussut houreena nevesta.

Tunsi koura silkkitukkan,
silmä tarkasti sanovi,
kaunis on tuo neitokainen,
kylän tyttöjä parempi,
kuni kaunis keijukainen,
ilta usvainen kedolla.

Koitti rinnan kumpareita,
katsoi kaulan kauneutta,
huulet huulia hamusi,
kieli sattui kielen päälle,
nenä, toiselle tapasi.

Tunsi Väinö kyljissänsä,
poltteen kuumaksi tulevan,
jännittyi jo jäykkä jousi,
oli vankkana vasama,
nyt on tullut aika lemmen,
tunteen kuumana palavan.

Tuuli puhkui puistikossa,
vedet koskissa kohisi,
rakasteli nuori Väinö,
Impi vastasi ilolla,
varret notkea halusi
kokea tuon ihmeellisen,
suuren tunteen tuiverruksen,
ihmeen kauneimman kokea.
Nousi vuoksi, laski luode,
yö jo synkkyyden sysäsi,
ensilemmen leiskunnassa,
nuoret kahden vain olivat,
eipä kenkään katsomassa.

Jopa lausui Väinö viimein,
sanoi sattuvan sanansa:

- Oi mun kaunis kultatukka,

armas Impeni, unelma,
tulethan mun vierelleni,
vaimoksi ja kumppaniksi,
elon kuohuihin kovihin,
arjen tuimiin taisteluihin.
Vahvat yhdessä olemme,
voimat riittää vaikeuksissa.

Impi päättään kallisteli,
katsoi Väinöä sulosti,
sanoi sitten kiusoitellen,
leikki mielellä sipisi:

- Eihän rikkautta minulla,
köyhän miehen tyttärellä,
muutenkin olen mitätön,
korven tyttö oppimaton.

- Nyt et turhia puhele,
itseäsi soimaele,
kovin mulle oot sopiva,
Väinölähän tarkoitettu.

6. Rakkautta rinteet raikui

Muuttui soitto kanteleessa,
rytmit riemuksi repesi,
ilo täytti tyhjät illat
aamut ankeat katosi,
rakkautta rinteet raikui,
metsät lempeä lorusi,
kun on viimein mielitietty,
riemu rinnassa rajaton.

Paljon riitti rakkautta,
tunne hehkuva, heleä
poltti sieluissa syvällä
niinkuin kokko roihuava ,
taikka nuotio tulinen.
Seesteiseltä näytti taivas
päivät kauniina kajasti,
uskoi Väinö vahvemmassi,
onnen löytyneen lopulta.

Oli kaunis hellepouta,
päivä polttava porotti,
Väinö soitti riemuansa,

ilon ilmoille lähetti,
kuulutti näin kaikkialle,
oman tärkeän sanoman.

Sinisenä siinsi taivas,
kulta auringon kimalsi,

nea on Impi täynnä,
mieli hempeän keveä,
tietää että syömmen alla
uusi alku jo orasti.

Kuului Väinön hieno soitto,
Impi metsähän vaelsi,
kuuli metsän kuiskehia,
tutki luontoa läheltä.

Tuolla juoksi muurahainen,
täällä kylmä kyy sihahti,
linnut lauloi, metsä tuoksui,
tuuli hellien hyväili.
Unohti jo nuori nainen,
ehtoon joutuvan eholle.

Katsoi Impi ympärille,
kurkki taivahan lakea,
pilvet synkät, tuskan tummat,
peitti auringon heleän,
kumu kuului kaukaisena,
oli ukkonen tulossa.

Tuulen henget, herhiläiset
nosti lietsonsa lehosta,
tohautteli torveansa,
vireen virkeän viritti,
taipui latvat jättikuusten,
ikihongatkin humisi,
ootti luonto vaienneena,
suurta vierasta kylähän.

Otti tuuli tuimemmasti,
oksan lennätti lepästä,
repi kuorta norjan koivun,
nyppi oksia katajan,
oli julma, Luojan ilma,
myrsky kauhea tulossa.

Säikähti jo nuori nainen,
mistä suojansa hakisi,
eipä luolaa tiedossansa,
turvaa tuskansa sisällä.

Nyt jo halkoi taivaan kantta
tulipyrstöinen vasama,
suuren pauhun saattamana,
kohteeseensa jo satutti,
räiskähtäen lastut lensi,
ikihongasta holahti,
tulta otti tervasroso,
soihtuna metsässä palavi.

7. Sattui polttava salama

Katsoi Impi ihmetellen
luonnon näytelmää jaloa,
nousi liekit hulmahdellen,
aivan taivasta tavoitti,
synkät pilvet painavina,
luonnon näytelmän ohitti.

Lumottuna neito seiso,
jalat paikoillaan pysyivät,
tahto toivoi, järki käski,
vaan ei liikkunut kohalta,
tuomittu on neito nuori,
uhrin on ottava Jumala.

Ukko Suurin on Jumala,
kaiken maisen hallitsija,
katsoi ylle maan haluten,
uhrin vahvan neitokaisen,
että säilyisi säröttä,
kunnioitus korkeimmalle.

Ukko huomasi upean,
kauniin naisen kalliolla:
- Tuopa lieneekin sopiva,
uhri siitä varmuudesta
että muistaapi jokainen
maanilmassa taivaltava,
että peljätä pitääpi,
Jumalaansa kunniottain!

Ukko kultaisen vasaman,

jouseen juoheaan sioitti,
tarkkaan tähtäsi täkynsä
osumahan syömeen neidon.
Jopa jännittyi jämäkkä
hopeainen jousenkaari,
lähti kultainen vasama,
matkalle surulliselle.

Aavisti jo neito nuori,
mikä kohtalo tulossa,
kyynel vierii poskellensa
huulet hehkuvat sanovat:
- Oi, mun ainut rakkaimpani,
oma kultani suloinen,
tiedän nyt on lähdön aika,
eron hetkeni lähellä.
Oi, kun oisin mielelläni,
sinun kassasi elänyt,
lapsikatraan kasvattanut,
rakastanut vain sinua.
Mutta loppuni on tullut,
elo päättyvi minulta.
Poikasi mun rinnan alla
lähtee kanssani sinulta,
Tämä kurja kohtaloni,
näin on onneton osani.

Ukko antaa nuolen hurjan,
lävistää hyvän sydämen,
salamana turmelevi
rinnan valkean, verevän.
Taipuu kuoloon kaunis kaula,
varsi sortuvi solakka.

Neidon sielu siivet saapi,
lentää pääskynä aholle,
missä Väinö soitteleepi
sulo kieliä hyväillen.
Kuulee linnun laulelua,
saapi selville sanoman.
Viime viestin rakkaimmalta,
kolkon kuoleman sanoman.

8. Synkkeni jo Väinön mieli

Synkkeni jo Väinön mieli
tuska raapaisisyvältä,

eipä tiennyt kuinka olla,
mitenkä murheensa kokisi.

Istui siinä nuori Väinö,
menetystänsä surien,
kuivin silmin, kyynelittä,
katsoi kauaksi, vapisten.

Hyppää siitä seisomahan,
vihan vimmoissaan muristen.
Ottaa kainon kantelensa,
lyö sen pirstoksi kiroten,
katsoo kohti taivahia,
nostaa nyrkkinsä nyreän:

- Sulle kaikkeni kokosin,
kauneutta paljon annoin,
koitin kanteleen sävelin,
antaa muille muistamista!
Mitä palkaksi minulle?
Riistit multa rakkaimpani.
Olet julmettu Jumala,
Ukko Suuri kaikkivoipa.
Miksi raastoit kumppanini,
miksi rakkaani teloitit?
Oisit mulle lennättänyt
julman nuolen rintahani,
pannut pirstaksi pahaisen
miekkosen näin mielettömän.
Enää koskaan en yritä
saada naista rinnalleni,
tästä harmaaksi hajoan,
ukkeliksi kohta koidun!

Eipä kantele helissyt,
kuulunut ei vieno soitto,
tuolla Väinölän ahoilla,
peratuilla pelloillansa.

Väinö murhettaan murehti,
tuska tunki paidan alle,
on päässään hopeiset hiukset,
parta vielä harmajampi.

Ukko katsoi Väinön mieltä,
oli toivoton tilanne.

Apeana valvoo miesi,
suuri soittaja surussa.
Eipä kasva kaunis vilja,
korsi korskea ylene,
viljavilla vainioilla,
noilla Väinölän ahoilla.

Kuluu päivät, vierii viikot,
kuutkin vuosiksi venyvät,
vielä valvoo valju Väinö,
murhe mielessä mukana.

Ukko Suuri kaikkivoipa,
antoi voimia vähäsen,
pani Väinön etsimähän,
siementä hyvän elämän.

Nousi Väinö vuoteeltansa,
olkipatjalta yleni.
Aika tehnyt tehtävänsä,
nuoruus kaikonnut kehosta.

Lähti tuosta kulkemahan,
etsi tietäjää totista,
jolta saisi pullollisen,
juomaa tuhtia tulista,
joka poistaa murhemielen,
surun saattavi mäkehen.

9. Onko viinasta apua

Kulki Väinö korpitietä,
pientä polkua salolla,
vakavana murhemielin,
etsi tuskaansa tuketta,
matkaa luokse Korpi-Kustun
viinan keittäjän etevän.

- Pane viinaa kippoo viisi,
pistä pontikkaa pirusti!
Eipä poistu suuri murhe,
tuska hellitä tukala,
annoksilla pienoisilla
akkain määrillä tokene.

- Teenpä sulle tuhdit juomat,

panen tuikeat tujaukset,
lähtee tuska tuikkimasta,
murhe matkoihin menevi,
pahamieli mierontielle.

Meni Väinö järven luokse,
veden vierelle vaelsi,
istui suuren tammen alle,
aukasi pontikka putelin!
Otti huikat hirmuisimmat,
tömpsyt nappasi napakat,
veti vielä tuplat tuimat,
johan rinnassa rutisi!

- Oi sä viina, Luojan lahja,
unhoituksen tuot minulle,
annat lohdun murheessani,
tuskaa vaikeaa vähennät.
Viina viisasten on juoma,
nerot viinejä lipovat
kaljaa kiskoo tylsimykset,
kiljuun tyytyvät typerät,
vesi veltoksi tekevi,
maito lienee lapsosille.
Pontikassa tuskan loppu,
alkuna parhaimman elämän.

Ryypäeli viinojansa,
alkoi tuntua hyvältä,
murhe häipyi rinnuksista
suru nauruksi repesi.

Nousi siitä seisomahan,
sitten hihkaisi pirusti,
vaimenivat luonnon äänet,
tuuli taukosi loputon.
Purki Väinö pettymykset,
kaiken kerralla kumosi.

Huusi Väinö, metsät raikui,
kaikki kalliot kumisi,
Ukko kuuli kunniansa,
miestä nöyryys ei nakellut:

- Kun en saanut rinnalleni,
omaa naistani nimetä,

otan suitset kourihini,
ohjaan laivani merelle,
jossa kaikuu kauniit soinnut,
kuuluu herkimmät sävelet.
Naisia en luoksein huoli,
surun tuottaa vain vakavan.

Kanteleen nyt kauniin veistän,
senkin entistä paremman,
laulan päivät pääksytysten,
yötkin soittelen somasti.
Uusi alku täytyy olla,
elo entistä parempi.

10. Elo uusi aukeavi

Loppui viinat Väinämöisen,
oli tyhjänä putelit,
simahtanut pitkällensä,
taju kaukana kehosta.
Kuorsaa palkein paisutellen,
kauas kuulyvi jyminä.

Nukkuu päivän puhkuellen
viikon vierivi kedolla,
kunnes kahden viikon päästä,
korppi lennosta lehahti.
Nokkas korppi nokkavasti,
poskikarvoja kutitti,

Johan tunsi tuskan tuosta,
siitä valveille havahti,
raottaapi silmiänsä,
katsoo lintua lähemmin.
Ottaa koura korpin kiinni,
niskat naksahaa nasevat,
ateria valmis aivan,
ruoka runsahin pivossa
Voimistaapi korpin koipi,
rintaleikkeet vahvistaapi,
alkoi toipua potilas,
kuntoutua kolhustansa

Veri turskui leuallansa,
partaa höyhenet koristi,
kumu kuului kurkun päästä,
repes rinnasta murina,

Väinämöisen ruokaillessa,
syötyään pedon sydämen,
linnun verta juotuansa.

Mitään muistanut ei miesi,
kaiken alkoikin alusta,
mielessä ei muisteloita,
eikä kaipuukaan kolota.
Alkaa katse kirkastua,
olo tuntua hyvältä.

Tuumiskeli Väinö tuota,
mitä joutessaan tekisi,
kuinka hetket huomioisi,
ettei hulluksi tulisi,
painuisi mieli murheiseksi.

Katsoi kauaksi merelle,
aavan päälle silmäeli,
näki hirmuisen otuksen
lähestyvän joutuisasti,
kohti rantojen rajoja,
varmaan hiekalle haluten?

Etsi Väinö syrjemmältä
rannalta kiven murikan!
Peto saapui polskutellen
rannan kaisloja hamuten,
silmät leiskui liekehtien,
kita suitsutti savua.

Peto nousi rantamalle,
tavoittaa Väinöä yritti,
oli muoto suuren hauen,
pyrstö valtava perässä,
tavoitteli saaliiksensa,
miestä, karvaista urosta.

11. Nousi miekkonen merestä

Peto päätänsä ravisti,
pyrstöänsä pyöräytteli,
jykevin jaloin läheni,
liekit lensi sieraimista.
Väinö kiukuten kivensä,
ylös nosti lyödäksensä.

Peto karjahti rajusti,
ilkeästi möyrähteli,
hampaat hirmuiset, terävät,
narskuttivat jatkuvasti
mies viskasi kivellä,
järäytti järkäleellä,
otsaa keskelle osuvi,
turvan päälle tupsahtaapi.

Ei tuo vapauta pulasta,
pelasta ei pintehestä,
peto vieläkin lähemmäs,
hiljalleen on hiipimässä.

- Näin nyt loppuni tulevi,
päättyy kurja kuljeskelu,
poispa joudankin johonkin,
viraton näin vierimästä.
Tule kuolema kivutta,
saata kauas kultaisille
Manan raukoille rajoille,
tuvan Tuonen seutuville.

Nousi miekkonen merestä,
veden Veikko viileästä,
niskaan nuljuksen kipusi,
nousi hirmun hartioille,
sieltä saattavi sanoiksi:

- Mikä lienet lietolainen,
kuka kurja kummajainen,
outo matkaaja majaton,
meren kansaan kuulumaton.

- Oi sä Ahti aallonherra
meren julmetun jumala!
Olen täällä taivaltaja,
kehno kulkija arojen,
armadus tuo tuskahani,
anna tietoja minulle,
että pääsen pälkähästä,
tästä kummasta jamasta.

- Enpä tiedä tuollaisista,
monista sinun haluista ,
vaikeaa lie hallinnassa,

pitää taitoja jaloja
jotka tuovat taitajalle
vastuun valtavan povelle.
Tieto tuskaa vain lisääpi,
parempi kai kaikillekin
oottaa millaista tulossa,
Jumalien sallimana.

- Antaisit edes jotakin,
että voisin viisaammasti,
elellä tämän elämän.
Tietoa minä jakaisin,
taitojani lahjoittaisin,
muiden ihmisten hyväksi,
kaiken kansan kunniaksi.

Ahti mietti puntaroiden,
mitä Väinö on sanonut!
Onko riski liian suuri?
Homma karkaako käsistä,
hallinnasta äkkinäisen.

12. Kultainen kantele helisi

- Jos on sulla mieli vahva,
tahto vankka ja vakava,
harkita kai voisin sulle,
soittokeinoa jaloa,
mutta vanno varmemmasti,
ettet nöyryyttä kadota.
Etkä väärin taitoasi
muiden turmaksi toteuta.

- Oi sä suuri mahtajani,
merenvalti vakava,
vannon kautta kalleimpani,
sielu parkani pakosta,
etten etsi väärin elkein,
tiedon keinoilla tulosta.
Olkoon muistissa minulla:
Soitto soikoon lieventäen
surun sielusta pahimman.

Lähti hurja merten mahti,
syviin aaltoihin sukelsi,
kuului soitto hempeästi
se jostain Väinöä läheni.

Tunsi kummaa kirvelyä
poltti poskia kovasti,
olo outo rinnan täytti,
soinnut kiihkeät sydämen.

Katsoi Väinö rantamalle,
näki hiekassa jotakin!
Varovasti tarkasteli,
tutki kunnolla asian.
Mikä kiilsi auringossa,
meren rannassa kumotti?

Näki kantelen hopeisen,
koristeltu ruusukkeilla.
Kannet kullasta olivat.
hopeasta hauraat kielet.

Otti Väinö polvillensa
soittimen salaperäisen,
pani sormet kielillensä,
tienoon täyttivät sävelet.

Helisi näin kaunis soitto,
halki maiden ja merien,
löysi paikat riitaisimmat,
etsi kurjimmat sopukat.
Hymyyn taipui jäykät huulet,
nauru kasvoille kohosi,
sävel antoi lohdutusta,
elämän taistoihin karuihin.

Soitti Väinö jatkuvasti,
aina kantele helisi,
sodat loppui kaikkialla,
riidat surkeat väheni.

Oli kaikki hienommasti,
joillakin perin hyvästi.

Soitti Väinö uutterasti,
tuli miehestä legenda.
Tarinat on talletettu,
Kalevalan kirjasehen
sinne kansien sisälle!